

MRF 2021.327

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 1. november 2021, j.nr. 20/01073

Stadfæstet "afgørelse" om, at fældede træstammer på en markvej vej udgjorde en hindring af offentlighedens adgang i strid med naturbeskyttelseslovens § 26, da træstammerne besværliggjorde passage og var egnet til at give besøgende indtryk af, at der ikke var adgang til at færdes ad vejen.

Sagen drejede sig om offentlighedens adgang til en markvej på E's ejendom. Markvejen var en grusvej, der efter ca. 550 meter i åbent land passerede skråt forbi E's stuehus i en afstand på mellem 1-5 m. Markvejen gik herefter forbi ejendommens driftsbygninger og fortsatte som sti ca. 150 m gennem en skovbevoksning, hvorefter den som sti og markvej førte til en anden ejendom. Markvejen var ikke registreret som privat fællesvej. Efter at have modtaget klager konstaterede kommunen ved en besigtigelse, at vejen inde i skovbevoksningen var spærret af flere fældede birkestammer og trægrene, hvilket gjorde stien svært passabel og dermed udgjorde en hindring for offentlighedens færdsel. Kommunen traf herefter i oktober 2019 "afgørelse" om, at markvejen var omfattet naturbeskyttelseslovens § 26, og at offentlighedens adgang var hindret af fældede træer og varslede et påbud til E om at fjerne hindringen. E påklagede "afgørelsen" og gjorde bl.a. gældende, at han som ejer ikke var forpligtet til at føre tilsyn med og vedligeholde veje og stier, at der ikke var tale om en hindring, da birketræerne på vejen var så små, at de kunne fjernes med håndkraft eller let passeres af gående, og at offentlig færdsel på markvejen var til gene for privatlivets fred, idet vejen forløb tæt forbi stuehuset og gennem ejendommens gårdsplads og haveanlæg uden mulighed for at opsætte afskærmende beplantning eller hegn. Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der behandlede klagen i det læge nævn, lagde til grund, at markvejen er en permanent,

gennemgående færdselsbane i naturbeskyttelseslovens forstand, og at markvejen er beliggende i det åbne land, hvor naturbeskyttelseslovens § 26 finder anvendelse. Nævnet fandt, at de udlagte træstammer og grenaffald på vejen var egnet til at give besøgende indtryk af, at der ikke var adgang til at færdes ad vejen, og at de besværliggjorde passage for gående og reelt afskar passage for kørestolsbrugere samt personer med trækkende cykel eller barnevogn. Nævnet fandt derfor, at der var tale om en hindring for offentlighedens adgang ad vejen i strid med naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1. Det forhold, at gående havde mulighed for at passere forhindringen eller flytte den med håndkraft, kunne ikke føre til et andet resultat. Nævnet fandt endvidere, at offentlighedens færdsel til fods og på cykel ad vejen ikke kunne antages i særlig grad at medføre sådanne særlige gener for privatlivets fred, at det kunne begrunde et færdselsforbud i medfør af naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1. Nævnet bemærkede herved, at selvom der måtte være visse indbliksgener forbundet med færdsel tæt forbi stuehuset, adskilte det sig ikke fra mange andre vejforløb i det åbne land, som løber forbi beboelsesbygninger. Nævnet lagde desuden vægt på, at der ikke kunne forventes megen færdsel i området, og at der på plænen mellem beboelsen og vejen var mulighed for at opsætte afskærmende hegn eller beplantning. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede på denne baggrund enstemmigt "afgørelsen".

Kommentar: Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse giver anledning til forundring, da det forudsætter, at der er truffet en afgørelse efter naturbeskyttelsesloven. Dette er tvivlsomt. Kommunens beslutning om, at træerne hindrer offentlighedens færdsel, er en procesledende beslutning om, at der foreligger et ulovligt forhold, og kommunen har i den anledning korrekt varslet et påbud om lovliggørelse, men efter sagens oplysning ikke meddelt et påbud om lovliggørelse efter naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, men netop kun varslet en sådan afgørelse. Klagen burde derfor være afvist. I forhold til substansen er afgørelsen uklar, da det er uklart, om E har fældet træerne for at hindre offentlighedens adgang, eller træerne er fældet af andre årsager, men ikke fjernet. Hvis det sidste er tilfældet, er det usikkert, om der i naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1, er hjemmel til at kræve, at E vedligeholder stien, hvis der ikke er tale om en egentlig nedlæggelse efter § 26 a, jf. MAD 2015.402 Nmk, og når markvejen ikke er omfattet af privatvejsloven, kan en sådan pligt heller ikke udløses efter

MAD 2021.327

*privatvejsloven. I forhold til klagers indsigelse om, at offentlighedens adgang krænker privatlivets fred, er klagenævnets afgørelse ganske vidtgående, da det er vanskeligt at se, hvordan der kan hegnes mod en sti, som passerer ned til 1 meter forbi et stuehus, men det er er det i overensstemmelse med fast praksis, at hensyn til privatlivets fred ikke tillægges nævneværdig betydning i forhold til offentlighedens adgang efter naturbeskyttelsesloven, jf. f.eks. MAD 2019.165 Mfk. Se tillige **MRF 2021.291 V**.*

Stadfæstelse af afgørelse i sag om offentlighedens adgang ad vej i Jammerbugt Kommune

20/01073

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 26, jf. § 78, stk. 1, 1. pkt.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Jammerbugt Kommunes afgørelse af 21. oktober 2019 om, at udlagte træstammer og grene på tværs af en vej på matr. nr. F1, beliggende A1, 9460 Brovst udgør en ulovlig hindring af offentlighedens adgang.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets afdeling 9, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 1. december 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- offentlig færdsel er til gene for privatlivets fred, idet vejen går tæt forbi ejendommens stuehus og igennem gårdsplads og haveanlæg, og
- vejen desuden går gennem en privat skov på under 5 ha, hvorfor den kan lukkes, jf. naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 6.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Det omhandlede sti-/vejforløb mellem ejendommene A2 (matr.nr. F2) og A1 (matr.nr. F1), udgår fra A3 som en grusvej og passerer efter ca. 550 m i åbent land skråt forbi klagers stuehus i en afstand på mellem 1-5 m. Vejen går herefter forbi ejendommens driftsbygninger og fortsætter som sti ca. 150 m gennem en skovbevoksning, hvorefter den som sti og markvej fører til A2. Fra A2 fortsætter vejen, indtil den munder ud i A4.

2.2 Den påklagede afgørelse

Jammerbugt Kommune har den 21. oktober 2019 truffet afgørelse om, at offentlighedens adgang ad en gammel markvej, som i dag har status af sti mellem ejendommene A1 og A2 er blevet hindret i strid med naturbeskyttelseslovens § 26. Kommunen har samtidig varslet påbud om at fjerne hindringen fra vejen, således at der skabes fri passage for offentlig færdsel.

Det fremgår af afgørelsen, at Jammerbugt Kommune har modtaget en henvendelse om, at stien/markvejen mellem A1 og A2 er blevet spærret af flere fældede birketræer.

Jammerbugt Kommune har herefter ved besigtigelse konstateret, at stien inde i skovbevoksningen er spærret af flere birkestammer, hvilket gør stien svært passabel og dermed udgør en hindring for offentlig færdsel.

Jammerbugt Kommune har anført, at der er tale om en gammel markvej, hvorfor kommunen har undersøgt, om vejen er en privat fællesvej med flere vejberettigede. Kommunen har oplyst, at der ikke er tinglyst vejret for andre, og at vejen ikke er udlagt som vej, hvorfor det vurderes, at der alene er tale om en privat vej.

Jammerbugt Kommune har modtaget oplysninger om, at vejen gennem mange år har været anvendt som sti af beboere i området, hvorfor det er kommunens vurdering, at vejen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 26 om offentlighedens adgang ad veje og stier i det åbne land. Vejen er efter kommunens opfattelse ikke reguleret af naturbeskyttelseslovens § 23 om offentlighedens adgang til skove, da det kun er en mindre del af vejen, der løber igennem et område med skovbevoksning.

Færdsel på vejen er ifølge Jammerbugt Kommune ikke i særlig grad til gene for privatlivets fred eller til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvorfor der ikke foreligger omstændigheder, der kan begrunde afspærringen.

Jammerbugt Kommune har i afgørelsen oplyst, at klagers begrundelse for at hindre adgangen er, at han anser færdsel som generende, men at han har tilkendegivet, at han er parat til at finde alternative forløb af stien i forhold til det nuværende forløb forbi gården. Kommunen har hertil bemærket, at det er muligt, at finde andre ruteforløb, og at kommunen gerne indgår i en dialog om et alternativt forløb.

Jammerbugt Kommune har i brev af 15. november 2019 forlænget klagefristen til den 3. december 2019, efter at kommunen på baggrund af dialog med klager har gennemgået det juridiske grundlag for afgørelsen igen.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at han ikke er forpligtet til at føre tilsyn med og at vedligeholde veje og stier, og at der ikke er tale om en hindring, da birketræerne på vejen er så små, at de kan fjernes med håndkraft eller let passerer af gående.

Videre har klager anført, at offentlig færdsel på vejen er til gene for privatlivets fred, idet vejen løber tæt forbi stuehuset og gennem ejendommens gårdsplads og haveanlæg uden mulighed for at opsætte afskærmende beplantning eller hegn.

Klager har supplerende anført til kommunens bemærkninger til klagen, at vejen har karakter af en privat adgangsvej til ejendommen, og at den ikke tidligere har været åben for offentligheden eller været benyttet af gående eller cyklister. Derudover har klager anført, at vejen løber igennem en privat skov på under 5 ha, hvorfor den kan lukkes for offentligheden, jf. naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 6.

I samme indlæg har klager anført, at vejforløbet nord for ejendommen udelukkende er til brug for landbrugsdriften og ender ved opdyrkede arealer, og at det er vanskeligt at etablere et alternativt vejforløb, idet ejendommen er omgivet af bevaringsværdige jorddiger i skel, og et alternativt vejforløb vil skulle inddrage de omkringliggende ejendomme.

Klager har fremlagt fotos af vejen og dens forløb ved ejendommens bebyggelse. Klager har bemærket, at der er under 2 m fra vejen til stuehuset.

2.4 Jammerbugt Kommunes bemærkninger til klagen

Jammerbugt Kommune har den 29. januar 2020 bemærket til klagen, at selvom træerne kan fjernes med håndkraft, er det kommunens vurdering, at træerne er anbragt tværs over vejen for at signalere, at der ikke er adgang ad vejen.

Jammerbugt Kommune har videre bemærket, at der ikke er stillet krav om, at vejen skal vedligeholdes, men alene at offentlighedens adgang skal sikres ved at fjerne træerne.

Endelig har Jammerbugt Kommune anført, at færdsel på vejen efter kommunens vurdering ikke i særlig grad er til gene for privatlivets fred. Kommunen har herved lagt vægt på, at vejen har haft det samme forløb i mange år, at vejen er ca. 10 m bred ud for bygningerne, og at vejen giver adgang til en anden sti/vej, der løber nord for ejendommen, og som ikke passerer forbi stuehuset.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har Miljø- og Fødevarerklagenævnets medlemmer deltaget: Thomas Steensen (formand), landsdommerne Peter Buhl og Olaf Tingleff samt de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Lene Hansen, Kristian Pihl Lorentzen og Jens Vibjerg.

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Det retlige grundlag

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1, er veje og stier i det åbne land åbne for færdsel til fods og på cykel. Ejeren kan ved skiltning efter bestemmelsen i mark- og vejfredslovens § 17 helt eller delvis forbyde færdsel, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Adgang sker på eget ansvar.

Muligheden for at forbyde færdsel er en undtagelse fra lovens hovedprincip om, at veje og stier i det åbne land skal være tilgængelige for offentligheden.

Undtagelsen for så vidt angår privatlivets fred må i overensstemmelse med udtrykket i "særlig grad" forstås forholdsvist snævert og således, at adgangen til at lukke veje ikke omfatter helt almindelige tilfælde, hvor en vej passerer tæt forbi beboelsesbygninger. Forholdene må vurderes konkret, men som regel vil det være en forudsætning for at anvende undtagelsesbestemmelsen og lukke vejen, at vejen forløber meget tæt op ad en beboelsesbygning (uden mulighed for opsætning af hegn, afskærmende beplantning mv.), gennemskærer en gårdsplads eller passerer andre arealer, som beboerne med rimelighed kan forlange afskærmet fra offentligheden.

3.1.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets vurdering af den konkrete sag

Miljø- og Fødevarerklagenævnet lægger som ubestridt til grund, at der er tale om en permanent, gennemgående færdselsbane i naturbeskyttelseslovens forstand, og at vejen er beliggende i det åbne land, hvorfor naturbeskyttelseslovens § 26, finder anvendelse.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker, at færdsel ad vejen ikke kan forbydes i medfør af naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 6, allerede fordi skoven omkring det omhandlede vejforløb ikke er under 5 ha.

De udlagte træstammer og grenaffald på vejen udgør efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse en hindring for offentlighedens adgang ad vejen i strid med naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1. Nævnet har herved lagt vægt på, at hindringen er egnet til at give besøgende indtryk af, at der ikke er adgang til at færdes ad vejen, ligesom hindringen besværliggør passage for gående og reelt afskærer passage for kørestolsbrugere samt personer med trækkende cykel eller barnevogn. Det kan således i den konkrete sag ikke føre til et andet resultat, at gående har mulighed for at passere forhindringen eller flytte den med håndkraft.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder endvidere, at offentlighedens færdsel til fods og på cykel ad den pågældende vej ikke kan antages i særlig grad at medføre sådanne særlige gener for privatlivets fred, at det kan begrunde et færdselsforbud i medfør af naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1. Nævnet bemærker herved, at selvom der måtte være visse indbliksgener forbundet med færdsel tæt forbi stuehuset, adskiller det sig ikke fra mange andre vejforløb i det åbne land, som løber forbi beboelsesbygninger, og nævnet finder konkret ikke, at offentlig færdsel ad vejen i særlig grad generer privatlivets fred. Nævnet har ved vurderingen desuden lagt vægt på, at der ikke kan forventes megen færdsel i området, og at der på plænen mellem beboelsen og vejen er mulighed for at opsætte afskærmende hegn eller beplantning.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker afslutningsvist, at en strækning af markvejen vest for træbevoksningen på det seneste luftfoto fremstår opløjet og inddraget til markdrift. Nævnet forudsætter, at kommunen som tilsynsmyndighed vil følge op på dette forhold.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Jammerbugt Kommunes afgørelse af 21. oktober 2019 om, at udlagte træstammer og grene på tværs af en vej på matr. nr. F1, beliggende A1, 9460 Brovst udgør en ulovlig hindring af offentlighedens adgang.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

Sag:

20/01073

Dato:

1. november 2021.

Emner:

NBL - øvrige (/soe...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævneshus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>).